

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un număr de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurs, edicte etc. publicate de 8 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Propaganda sectară.

Printr'o deciziune a ministerului de Culte (din anul 1925) au fost oprite șase categorii de secte, căci, motiva deciziunea „doctrinile pe cari le propagă sunt de natură a aduce atingere legilor și instituțiunilor statului și prin practicile lor contravin ordinii publice”.

Ministerul Cultelor, proaspăt înființat, găsea că e necesar, în însuș interesul statului, să oprească o anumită propagandă, așa zis „religioasă” sau mai precis sectară. Acest minister, pe lângă apărarea intereselor pe cari diferitele culte le au în stat, a înțeles dintru început să limiteze și chiar să oprească definitiv exercițiul unor pretinse drepturi cari contravin intereselor generale ale statului.

Legea Cultelor mai apoi recentul jurnal al Consiliului de miniștri pentru asociațiile religioase au îndulcit iarăș traiul sectarilor, a doctrinarilor cari aduc atingere legilor și instituțiunilor statului. De ce acest Stat odată își apără drepturile iar altă dată le pune sub picioarele destrăcătorilor de ordine, nu înțelegem.

Căci să vedeți ce se întâmplă în această îngăduitoare țară.

Întâmplarea face ca organele Episcopiei noastre să afle de existența, de două luni, aici în Caransebeș a doi colportori de cărți „religioase”. Unul din ei, cu numele Kalmár Imre (probabil sectar „ungur”) primește deunăzi patru mari baloturi cu cărți. Numai cu câteva zile mai înainte primise alte două; la sărbători au răspândit astfel de cărți în oraș și pe sate, cum arată pâr. T. Constantin în „Săptămâna” din numărul trecut.*)

*) La încheierea foii aflăm că pe adresa lui Kalmár Imre au mai sosit patru baloturi cu cărți. Aflăm de asemenea cu plăcere că organele Ministerului de Interne și Justiție s'au sesizat de această propagandă criminală.

Cam ce propagandă fac sectarii de teapa lui Kalmár Imre?

Iată câteva perle ca întregire la cele arătate de părintele Constantin. „Un domnitor drept este dorința înlocată a tuturor celor sinceri. Omul s'a silit de multe sute de ani să formeze un guvern ideal. Rezultatul este neizbutire; și poporul este descurajat, nedumerit și în strâmtorare. El a suferit în toate țările din cauza domnitorilor nedreți, și astăzi suferințele sale sunt cu mult mai mari ca în trecut”.

„Cu puține excepțiuni poporul și-a pierdut toată speranța de a avea vre-odată un domnitor drept și un guvern de dorit” (pag. 3).

Aproape întreaga broșură, de 62 pagini, este o proferare de insulte și atacuri la adresa „Ligii Națiunilor”.

Ce poate avea biserica de împărțit cu Liga Națiunilor? Da, această organizație internațională se străduiește ca și biserica să propovăduiască și să mențină pacea între popoare. Dar, pe semne tot nu acesta este idealul unui J. F. Rutherford, autorul broșurii din chestiune, căci iată cu ce epitete ornează numele Societății Națiunilor:

„Societatea Națiunilor este produsul lui Satan și a fost instituită ca să orbească pe oameni față de adevărul împărăției lui Dumnezeu” (pag. 14). „Societatea Națiunilor este uneltirea lui Satan, prin care se țintește orbirea oamenilor față de adevăr. Fiecare care caută refugiu în Societatea Națiunilor își va aduce nenorocire asupra sa” (pag. 15).

La pagina 42: „Satan a întemeiat substituțiunea sa pentru împărăție, care substituțiune este „Societatea Națiunilor” „creștinătății”, care este „urâciunea pustiirii”.

Dela paginile 44—46 un capitol aparte vorbește de Societatea Națiunilor pe care o sprijinesc religiunile. Iată ce spune aici despre religiune.

„Diavolul s'a folosit totdeauna de religione pentru a da o aparență atrăgătoare planurilor sale nelegiuite“.

„Satan Diavolul este marele înșelător al oamenilor și unul dintre principalele sale mijloace de înșelare este religionea“ (pag. 30). „Sistemele bisericești din ziua de astăzi sunt cunoscute sub numele de „creștinism organizat“ sau „creștinătate“. Ele pretind că servesc pe Dumnezeu și pe Christos însă în loc să facă aceasta servesc pe Satan“... „Timizii rămân deci în biserică fiindu-le frică de ceea ce le-au zis preoții. De aceea sunt ei „prizonieri“ cum îi numește sfânta Scriptură“ (pag. 30—31).

Iată ce se spune de preoțime:

„Preoțimea pretinde a servi pe Dumnezeu și pe Christos... Faptele arată că atât preoțimea catolică și protestantă cât și cea evrească (nouă ne tac cinstea de a nu ne mai aminti) sprijinesc și servesc pe Societatea Națiunilor, uneltirea Diavolului, și că se opun împărăției lui Dumnezeu de sub domnia lui Christos și au urzit o conspirație împotriva ei (Psalm 2, 2-3; 83, 2-5)“. Pag. 47.

Iată și avertismentul: „Ias' s'atragem atențiunea clasei prizonierilor din sistemele bisericești (!?)...“

„Impărăția lui Dumnezeu sub Christos a sosit și Diavolul și instrumentele sale au așezat Societatea Națiunilor... Faptul că organizații religioase sprijinesc Societatea Națiunilor, este o dovadă pe lângă-aceea că astfel de organizații religioase sunt împotriva lui Iehova Dumnezeu și a împărăției Sale... Fugiți în munți!... și refuzați să faceți vre-o concesie sau compromis organizației lui Satan. Dacă sunteți în vre-o sistemă bisericească politică, ieșiți afară din ea și refuzați să aveți ceva de-aface cu aceste organizații nedrepte...“ (Pag. 53-54)

Revenind la Societatea Națiunilor înainte de încheiere mai spune: „Așa dar dacă vedeți sau discerneti că Diavolul a pus subterfugiul său, Societatea Națiunilor, în locul împărăției lui Dumnezeu sub Christos, atunci avertismentul către Dvs. este să fugiți la organizațiunea lui Iehova (?) și aceasta să o faceți imediat“. (!)

Ca să nu se presupună o alegere arbitrară a celor citate, reproducem întreaga pagină 62, pagina ultimă a broșurii, care conține un fel de rezumat.

„Pe scurt, noi avem tabloul următor: Christos Iisus, Domnitorul legitim al lumii, trimite mesajul de avertizare; el poruncește martorilor săi credincioși de pe pământ să răspândească acest mesaj pentruca prizonierii din

organizațiunile bisericești să-l cunoască și de asemenea și Ionadabii, care sunt oamenii de bine de pe pământ ce nu sunt în nici-o organizațiune bisericească; urâciunea pustuirii este Societatea Națiunilor, pentrucă ea este subterfugiul lui Satan, pe care l-a pus în locul sfânt și anume în locul împărăției lui Dumnezeu sub Christos; aceasta marchează timpul când fiecare care dorește să vadă împărăția lui Dumnezeu și să trăiască sub guvernul ei, trebuie să deie atențiune mesajului de avertizare și să fugă la această împărăție care este singurul loc de scăpare. De aceea zice Iisus: Fugi acum! Și dacă faceți aceasta, atunci fugiți pentru viața Dv. Dacă vă dovediți acum credincioșia voastră față de Dumnezeu și împărăția sa, atunci veți trăi și veți avea parte la justificarea numelui sfânt al lui Iehova“.

În butul regimului stării de asediu și al cenzurii, în Caransebeș și în Banatul întreg Kalmár Imre și cei de seama lui răspândesc în sute și în mii de exemplare cărți cu atare conținut subversiv. Și ceea ce surprinde mai mult e provocarea colportorilor la o pretinsă autorizație dată de Ministerul Cultelor. Asta ar fi prea de tot. Dar presupunând că printr'o eroare sau ușurătate s'ar fi acordat, Ministerul are posibilitatea să dispună revizuirea de nou-atât-a-pretinselor autorizațiuni cât și a conținutului otrăvitor al acestor cărți. Acelaș obligament revine organelor ministerului de Interne, cari spre pildă în Caransebeș ar putea face o statistică, de câte cărți s'au distribuit în familiile românești și câte în cele ungurești.

Revenind acum la masca religioasă pe care o iau propagandiștii iredentelor străine și dușmane cutrecerând satele noastre pacinice și turburând tihna marilor sărbători, protestăm cu indignare împotriva acestor mistificatori și batjocuritori.

Biserica este instituție divină pentru mântuirea oamenilor pe pământ și nu temniță; căci ușile temnițelor sunt închise iar casele creștinilor, ale bisericii vii a Mântuitorului, se deschid — adesea prea ospitalier — în fața adevăraților criminali. Ei propagă nesupunerea, dezertarea, anarhia în provocatoare libertate și nimeni un fir de păr nu le atinge. Ei batjocuresc sfânta Scriptură cu care-și îmbracă imunda lor propagandă și tot ei insultă preoțimea în chipul cel mai înjositor. Cine îi apără pe acești propagandiști, pe cari poliția pare că-i ocrotește pentrucă... au voie dela minister?!

Dar Biserica protestează în numele lui Dumnezeu împotriva acelor ce-i iau numele Lui în deșert ca și împotriva celor ce-i ocrotesc!

Săptămâna.

„Să vă desbrăcați de omul cel vechiu, care se strică după poftele înșelătoare; și vă îmbrăcați în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu“.

Sfântul apostol Pavel.

„Se apropie Nașterea Domnului și anul nou, amândouă prilejuri nimerite pentru a reflecta serios asupra aceleia teme de o statornică actualitate: **Omul nou**“. Acestea sunt cuvintele introductive a păr. prof. Toma Chiricuță, într'un articol din revista „Vremea“ pentru numărul de Crăciun.

„Ce trebuie oare să înțelegem prin acest om nou, despre care vorbesc toți și toate, în acete zile? Să fie oare aceia ce înțelege un mare scriitor francez contemporan — Lucien Romier — în cartea sa recentă: „L'homme nouveau“ — adevărat înșuș întru chiparea, văzută de noi toți, a omului prezentului, omului tehnicei excesive, omului artei simbolice și omului internațional?“ Așa pune problema realității păr. prof. Toma Chiricuță, față de versetul din scrisoarea sf. apostol Pavel către Efeseni.

Noi cei mulți, ce ne-am consacrat viața negurei satelor — cei tineri cu nădejdi, cei mai în vârstă poate cu regrete — făcând legătura firească între oraș și sat, verificând manifestațiunile din ambele laturi de multe ori în subconștientul nostru ne-am pus întrebări — mai complexe — ca și păr. prof. Toma Chiricuță. Am simțit că **ceva** se clatină în societate. Am văzut vitrinele orașului și modestele noastre căminuri inundate de tipare și clișee noi. Ne-a izbit în față purtarea degajată și tranșantă a tinerilor noștri, fie copiii noștri fie copiii prietenilor noștri veniți dela oraș, dar chiar a copiilor păstoriiților noștri ce-și petrec vremea în sat cu noi. Am simțit realitatea. Am simțit că în jurul nostru se mișcă *ceva nou*. Mulți din proprie inițiativă am spus: **vremea nouă**, cei mai mulți am spus: **omul nou**.

Iată că viața literară de Crăciunul anului 1935 și de anul nou 1936, prin penele unor iluștri reprezentanți ai gândirii românești grupați pe lângă revista „Vremea“, ne înfățișează realitatea: **omul nou**.

Revista „Vremea“ de Crăciun, pe coperta ei ultra simbolistă, ne dă însuși conținutul revistei. Mai precis, ne dă conținutul gândirii și manifestațiunilor noastre ortodoxe naționale.

În fața copertei: un **Ion Ion** — tipul românului de pretutindeni — tipul românului fundamental național ortodox, așteaptă pe Moș Crăciun.

Moș Crăciun — sinteza bucuriei nașterii Copilului din ieslea din Vifleem — e așteptat cu înfrigurare subconștientă de cei mici și mari deopotrivă, e așteptat fără să-ți dai seama pentru ce, e așteptat pentru bucuria mântuitoare.

Dar în loc de binefacerea păcii duhovnicești, Moș Crăciun așteptat de Ion Ion — al revistei Vremea — aduce o pajață, un clown al cercului social, într'o mână cu sabie în alta cu flacăra.

Reproduc textul și figurile de Anestin de pe coperta „Vremea“.

Ion Ion: *Și eu care credeam că-mi aduce omul nou!*

Moș Crăciun: *Ăsta-i taică! E ultimul model!*

Ce poate fi ceva mai simbolic decât darul de Crăciun, dat lui Ion Ion? Te gândești tu, față bisericească, privind credincioșii tăi, în ziua Nașterii Domnului și reoglundindu-ți statistica anului în predica anului nou, oare nu ai în față cea mai elocventă copertă perpetuă a revistei „Vremea“? Nu vezi în față oameni extaziați de frumuseța slujbei, dar încolo — în viața de toate zilele — în gânduri și preocupări pe Ion Ion cu darul adus de Moș Crăciun?

Nu vezi un suflet pustiit în vâltoarea atâtor trământări? Nu vezi „Vremea nouă“ sau „omul nou“ cu toate deșertăciunile materialiste? Nu vezi puterea cuvântului Domnului prin sfântul apostol Pavel „...desbrăcați-vă de omul cel vechi...“ dat „nu luați haina omului secolului al XX-lea“ căci... „pajață este“... fără duh, fără adevăr.

*

„Omul nou“?!...

Este o întrebare de sentiment pentru noi cei dela sate.

Noi, ceice îngropăm orele lungi ale serii de iarnă, mâncăm cu multă lăcomie ori ce fel de carte ce ne ajunge în mână, ca: „cei 15 Lei“, dintre cele străine: „fél pengős“ și altele de asemenea, vedem un suflu nou, ceva neobiceiuit. Mai ales dacă avem fericirea să avem câte un frate împreună slujitor de vreme veche, cu povestirile legendare de lupte naționale, *nu putem asimila* cu ușurință lectura fără confuzie.

Cei bătrâni ne arată **omul luptei**. Vremea, actualitatea, ne arată: **pajațe. Care-i adevărul?**

De bună seamă, din punct de vedere al actualității este: Moș Crăciun și Ion Ion. Dar mai vine în cumpănă eternul adevăr divin cuprins în epistola către Galateni cap. 5, v. 22, „omul nou“ este acela care are în ființa lui: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bună-tatea, facerea de bine, credincioșia, blândeța,

înfrânarea pottelor"... pe când... „**omul cel vechiu** este acela care rodește dintr'ânsul ca niște fructe otrăvite: ...zavistiile, mâniile, neînțelegerile, desbinările, certurile, pizmele, uciderile, bețiile, imbuibările... (Galat, 5, 19—21)

Acestea le spune sf. apostol Pavel Efesenilor, Galatenilor și tuturor către cari a scris vre-o scrisoare. Așa vrea Domnul să fie **omul nou**.

Noi cum îl vedem, în realitate și scris de cugetători?

Așa cum îl arată: L. Romier, Ernst Klein, Curwood, St. A. Steeman, Frank R. Vanes etc.

Nici buni, nici răi.

Calea mijlocie: Morali și imorali, așa cum: **omul nou** al societății noastre vrea să fie.

*

În aceste împrejurări, în cari **Preotul** face legătura firească între *sat și oraș*, între aceste două antiteze sociale, izbindu-ne de atâtea obstacole, suntem chemați a ne face datoria.

Revista „Vremea“ de Crăciun și anul nou este un indiciu.

Ne obligă la o meditație serioasă.

Pr. Traian Constantin

De vorbă cu creștinii.*)

— Biserica —

Când rostim cuvântul biserică trebuie să ne descoperim căci biserică este casa lui Dumnezeu pe pământ. Aci sălășluește sfințenia și adevărul. În colțurile cele mai ascunse de țară și în cele mai bogate cetăți se naltă biserici în cinstea lui Dumnezeu.

Sufletul omului ridicat mai presus de nevoile zilnice, cere ceasuri de răgaz pentru închinare și deaceea de mult, dela începutul creștinismului, neconținut s'au ridicat biserici în țările creștine.

La noi, acolo unde a fost o cât de mică așezare de român, s'a înălțat biserică triumfătoare. Ea a chemat prin glasul clopotelor poporul la închinare, ea a plâns cu mulțimea în vremuri de bejenie și s'a bucurat în vremuri bune cu poporul. Clopotul a plâns sau s'a veselit. Biserica totdeauna și-a deschis larg ușile primind înlăuntru și pe cei buni și pe cei păcătoși. Fiecare suflet a găsit sub sfântul ei acoperământ isvor de mântuire și mâna să șteargă lacrimile. La mistica lumină a candelelor și luminilor, tristețea a pierit și nădejile au înflorit.

Marele voevod Ștefan cel Mare după fiecare luptă a înălțat câte-o biserică drept mulțumire pentru ajutorul ce i-a dat Dumnezeu în luptele purtate pentru biruința Crucii. Multe biserici sunt ctitorii de-ale înaintașilor noștri.

Creștinii de altădată au știut că prin zidire de biserici aici pe pământ, ei își leagă sufletul de ceruri atât în viața aceasta, cât și dincolo de mormânt. Credința lor a zugrăvit cu aur sfinții ce împodobesc bisericile, smerenia lor a aninat perdele la ușile împărătești sau au înfrumusețat cu gust sfințele icoane cu cârpe de borangic sau țesături alese, iar pocăința lor a umplut candelarele cu untul de lemn al iertării păcatelor.

Cu cât satul a avut popor mai credincios, cu atât s'au înălțat biserici mai minunate și așezate pe locuri înalte ca toată lumea să le vadă.

Clopotele bisericii!...

O! Clopotele bisericii ne-au legănat prin dangătul lor dulce copilăria, clopotele bisericii ne-au cântat în anii de mai târziu ai vieții, ele se bucură de bucuria noastră și se tânguesc la întristarea noastră și tot clopotete bisericii ne plâng când pornim la vecinicul locaș până la cea din urmă lopată de pământ, în sunet de clopot coborâm în mormânt. Acolo unde biserică este pururea bine îngrijită acolo este dovadă că credincioșii sunt mai buni, mai cumiți, mai cu rușine de oameni, cu teamă și frică de Dumnezeu, pe când acolo unde biserică este în ruină, cu turnurile aplecate pe-o rînă, zidurile înecate în burueni și bălării, acolo e dovadă de suflet păraginit.

Creștinii sunt turma credincioasă, iar preoții slujitori ai sfântului Altar, reprezintă pe Dumnezeu aici pe pământ. Trudiți de multeori de greul zilei, istoviți de muncă, departe undeva... în mijlocul ogorului, auzim clopotele ce încet și lin vestind tuturor că a doua zi este ziua Domnului. Atunci ducem dreapta la frunte și plecând capul ne facem semnul crucii. Nu simțim cum atunci ne înviorăm, cum ne ușurăm de toată povara sufletească și nu simțim cum par'că Dumnezeu cu îngerii săi pășește înlăuntru nostru?! Sau când intrăm în biserică smeriți păcătoși, nu par'că cântările de sfințenie, ne înalță mai sus decât suntem și noi puteri de viață prindem atunci? Nu ni-se par pururi noi cuvintele sfintei Evanghelii pe cari preotul le citește din ușile altarului și pe cari de veacuri alți și alți preoți le-au citit. Deaceea, când vedem trecând pe drum un preot, cu respect să-l salutăm. În acest preot noi salutăm credința și biserică noastră. El este îndrumătorul cărărilor

*) Din volumul cu același titlu în pregătire.

noastre. Când ne naștem el vine la leagănul nostru, când suntem bolnavi aduce alinare la patul nostru, când murim ne aprinde tămâe și smirnă la căpătâi și tot aci înalță către Dumnezeu rugăciuni duioase.

În vremuri de nenorociri preotul ne-a pus crucea speranței în mână ca să nu adormim în desnădejdea noastră.

Când s'au dat lupte pentru apărarea pământului străbun, preotul ne-a dus crucea biruinței prin bubuit de tunuri și ropotul de gloanțe.

Crucea a făcut minuni, rugăciunea preotului a fost primită de Dumnezeu și Neamul a biruit.

Nu defăimați pe preoți. Cine pe preoți detaimă pe sine se defaimă căci cărările lor sunt cărările vieții noastre creștinești.

Duceți-vă la biserică în zilele de sărbătoare, o luminiță cât de mică aprindeți la icoane și vă rugați. Găsiți voi în cele șapte zile ale săptămânii și o oră de reculegere pentru desrobirea noastră de grijile lumii.

În fața Atotputernicului toți îngenunchem: și rege și slugă. El ascultă pe toți căci toți sunt fiii săi. În casa lui Dumnezeu intrarea nu este oprită și nici nu trebuie acolo permis de trecere, acolo nu este nici păzitor la ușă. Acolo numai conștiința noastră ne poate opri să intrăm. Pașiți pragul bisericii cu nădejde de mântuire!

Sunt multe sate unde nu se duce aproape nimeni la biserică. Slujește preotul singur și cuvintele sfinteii Evanghelii răsună în pustiu. Nimeni nu le aude.

Sfântul Potir strălucește în mâinile slujitorului lui Dumnezeu dar nimeni nu-și apropie buzele de sfânta Impărtașanie.

De mult, din timpurile când cei ce erau bănuți că se închină lui Dumnezeu erau prinși și arși de vii ori aruncați în gura fiarelor, adunările creștinești se țineau în grote subpământene și aci se închinau. Azi pe noi nimeni nu ne persecută. Cu toate că poarta bisericii este deschisă, cu toate că glasul clopotelor ne cheamă, noi nu luăm toiagul credinței în mână.

Nu luăm pentru că avem alt suflet și altă inimă azi. Prea ne-am legat de cele pământești. Spinii grijilor trupești au crescut în acest suflet al nostru și au înăbușit crinii credinței în Dumnezeu.

Hotăriți-vă, smulgeți spinii și buruiiana gândurilor rele. Dați lumină nouă florilor credinței ca să poată crește și să se înalțe sus, cât mai sus.

Credința strămoșească o desgropați din mormântul nepăsării voastre.

Cutremurați-vă de starea voastră.

Fiiți buni, mai buni de cum credeți că sunteți. Investimântați-vă în luminoasă haină.

Deschideți privirile larg și uitați-vă în zarea minții voastre și veți vedea pe Hristos Domnul nostru pășind cu apostolii prin lanurile de grâu copt.

El vă cheamă la Dânsul și vă face semn cu mâna. Alergați într'acolo.

Clopoțele bisericilor cântă de bucurie. Ele cântă în inimile voastre cu glas de aur. Alergați, vă cheamă biserica voastră străbună.

Alergați să dobândiți puteri noi, inima voastră să crească, sufletul nostru să se lumineze.

Dimitrie Anușoiu preot în Poiana.

ȘTIRI

Personale. Prea Sfințitul Părinte episcop a cercetat zilele trecute pe Prea Sfințitul Roman Ciorogariu al Orăzii care zace grav bolnav de peste o săptămână. Dorim Părintelui episcop-martir grabnică însănătoșire spre binele eparhiei P. S. Sale.

Corul Vidu la Caransebeș. Sâmbăta trecută Corul Vidu din Lugoj a dat un binereușit concert în orașul nostru. Sala arhiplină a gustat câteva ceasuri cu încordată plăcere farmecul cântecului bănațan, atât de expresiv interpretat de acest cor cu renume. Disciplina corului, măiestria conducătorului încă au contribuit la reușita concertului. Prea Sfințitul Părinte episcop sub al cărui patronaj a fost pus acest concert plecând inopinat la patul Prea Sfințitului Roman al Orădiei, greu bolnav, a regretat nespuse absența dela concertul dat de logojeni.

† **Emilian Novacovici.** În preajma anului nou a încetat din viață învățătorul pensionar Emilian Novacovici din Răcăjdia. Răposatul, deși în vârstă de 74 ani, lasă în urma sa umane regrete, căci a dus viață activă și roditoare în fapte creștinești. Așa, a testat casa și averea sa pe seama bisericii, a fost ajutorul și sprijinitorul săracilor și al celor lipsiți. Cât a trăit și a funcționat ca învățător a adunat mult folklor bănațan, pentru ce Academia Română i-a acordat multe distincții. Deasemenea a fost distins de Națiune cu mari decorațiuni. Dela moartea soției, de acum 10 ani a trăit în mare resemnare, scriind totuși mereu. În pragul anului a trecut în lumea aceleia ce i-a fost 43 de ani soție și colaboratoare credincioasă.

Dumnezeu să-i învrednicească de împărăția Sa cerească!

A apărut anuarul Societății „Crucea Roșie a României” pe anul 1935. Pe o întindere de 100 pagini anuarul are o bogată dare de seamă despre activitatea pe anul trecut, inaugurată sub noul ei președinte Dr. I. Costinescu.

Primim:

Onorată Redacție,

Vă rog stăruitor a publica în prețioasa D-voastră publicație rândurile de mai jos, mulțumindu-Vă cu deosebire pentru această bunăvoință.

Cu distinsă stimă

Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Cu 1 Ianuarie 1936 pe lângă revista „Izvoarașul”, în Bistrița-Mehedinți, au luat ființă sub conducerea Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, o arhivă pentru folklor cu material ce se va aduna din întreaga țară și ținuturile locuite de Români de peste hotare, un muzeu entografic pentru județul Mehedinți și o arhivă fonogramică de muzică poporană cu culegeri la fonograf din toate colțurile locuite de Români.

Arhiva și revista avându-și tipografie proprie, înființată încă în 1930, va începe tipărirea unei serii de lucrări de muzică și folklor în general și sprijinirea alcătuirii de monografii pentru fiecare sătuleț din jud. Mehedinți, urmărindu-se facerea unei monografii generale a județului.

În acest scop se institue deocamdată premii în valoare de 15.000 Lei pentru strângerea de folklor, orânduite astfel:

1. 2000 lei (divizibil) și 10 abonamente „Izvoarașul” gratuit pentru cea mai bună colecție de folklor muzical din țară: doine, cântece, jocuri, bocete, colinde, cântece de stea, cel puțin 40 de bucăți.

2. 2000 lei (divizibil) și 10 abonamente la „Izvoarașul” pentru culegeri de folklor literar de genurile: Basme, povestiri, legende, snoave și glume, doine, chiușituri, descântece, ghicitori, jocuri pentru copii și divers material, fără credințe, datine și superstiții.

3. 2000 lei (divizibil) și 10 abonamente la „Izvoarașul” pentru culegeri de datine, obiceiuri la Nașterea Domnului, la Înviere, precum și la celelalte sărbători de peste an.

4. 2000 lei (divizibil) și 10 abonamente gratuit la „Izvoarașul” pentru credințe, datine, obiceiuri, superstiții la botezuri, la nunți, și înmormântări precum și la alte ocazii de bucurie s'au de durere din viața poporului.

5. 2000 lei (divizibil) și 10 abonamente „Izvoarașul” gratuit pentru cea mai bogată și mai variată colecție de cusături naționale, alesături, covoare, etc., cusute pe pânză sau desenate pe hârtie milimetrică.

Materialul cules în manuscris se va trimite până la 1 Martie a. c.

Se va avea în vedere ca materialul trimis să fie trimis din popor fără vreo schimbare sau adăugire și fără a fi luat din cărți; să fie scris numai pe o parte a hârtiei și selectionat pe genuri. (De ex. să nu fie la un loc o ghicitoare cu o doină, etc.)

Fiecare bucată culesă va fi însoțită de numele culegătorului, arătarea localității (satul, județul) unde s'a cules, timpul (luna, ziua, anul), când s'a cules, dela cine s'a cules, știe sau nu carte, ocupația, vârsta, dela cine știe, a învățat, auzit, văzut cele ce se culeg cu datele de mai, sus.

Materialul cules se trimite pe adresa: Arhiva și revista de folklor „Izvoarașul”, Bistrița — Mehedinți, of. T.-Severin, de unde se poate obține și orice lămurire.

* * *

Colaboratorul nostru, d-l Petru Toma licențiat al Facultății de teologie din Cernăuți exactor al Consiliului Eparhial ne roagă să publicăm aceste șire adresate ziarului Vestul, care însă până de prezent nu le-a publicat:

Onorată Redacție,

În ziarul „Vestul” Nr. 1544 dela 22 Decembrie, cineva care se ascunde în dosul pseudonimului comod de „preot ascultător” aduce subsemnatului insulta că „a plagiat idei și pasagi întregi” la conferința ce am ținut-o în cadrele F. O. R.-ului din Caransebeș.

Vă rog dar cu provocare la îndatoririle ce rezultă din legea presei să dați loc următoarelor în ospitalierul D-V ziar: Conferința ce am ținut apare și în „Foaia Diecezană” ceace, cred, este o apreciere făcută de redacția acestei foi. A fost apreciată de însuși d-l președinte al F. O. R.-ului eparhial care încă a insistat pentru publicare.

Regret că la conferință au fost prezenți numai trei preoți profesori dela liceul „Tr. Doda” și încă un preot, toți demni de toată cinstea. „Preotul ascultător” nu a fost de față, altfel și-ar fi astâmpărat dorul de insultă mai de vreme și nu abia după atâtea săptămâni, când totul iese din actualitate. (Regret că nu a fost nici unul din domnii profesori ai Academiei teologice, posedând și cu aceeași diplomă de licență în teologie și pe deasupra făcând serviciul de prefect al Internatului teologic.)

În introducerea conferinței mele eu am anticipat că cele expuse constituie „rezultatul lecturilor și meditațiilor mele”. Fericit ași fi să aduc pe lângă expunere și idei originale, ceace ar însemna să revoluționez știința. Așa ceva nici binevoitorul „preot ascultător” nu-i capabil să facă.

La o conferință aparatul critic nu se publică, vor fi însă publicate manualele folosite, în foaia în care apare, odată cu sfârșitul. Pe lângă toate acestea, trebuia să mi-se arate pasagiile plagiare căci în cazul contrar „preotul ascultător” este un simplu bârfitor de rând.

Dealtfel sărbătorile sfinte ale Nașterii Domnului îi impuneam „preotului ascultător altfel de gânduri și sentimente, decât cele cu care a paradat în Nr 1544 al ziarului „Vestul” în contul unui viitor frate în Hristos.

Mulțumitor pentru bunăvoință, semnez

Petru Toma

Licențiat al Fac. de Teologie din Cernăuți.
Exactor-eparhial.

Notă Oficială.

Nr. 7674 Sc. 1935.

De curând a eșit de sub tipar o lucrare a cunoscutului scriitor Marcu Beza intitulată „Urme românești în răsăritul ortodox.

Cartea are format cvart mare pe extensiune de 175 pagini broșată; costul 250 Lei.

Ca execuție tehnică e foarte frumoasă, pe hârtie fină, tipar foarte bun cu o serie de tablouri, icoane și fotografii de texte, odoare, vase sfinte mai ales cărți sfinte și tablouri istorice unele în culori.

Din punct de vedere istoric-bisericesc și

românesc cartea este de foarte mare însemnătate și n'ar trebui să lipsească din nici o bibliotecă parohială.

Cartea cuprinde următoarele capitole: Urme românești în muntele Sinaia, mănăstirea Sava, Ierusalim, la muntele Athos, în Cipru, la Me-teore, în Sтамbul, la mănăstirea Sinai, la Ierusalim, la Atena, Epir, Rodos și Paros.

D-I Marcu Beza care este consul general al României la Ierusalim are o formă deosebit de atrăgătoare în scrierile sale. Adăogând la aceasta nota subiectelor din Țara sfântă ca și din celelalte locuri bătătorite de un creștinism viu și fecund, lucrarea ne apare atrăgătoare și e bine ca oricine poate să și-o câștige personal sau pentru bibliotecile parohiale și publice.

Doritorii se vor adresa Consiliului eparhial, secția culturală, trimițând pe lângă costul de Lei 250, 10 Lei pentru cheltueli de transport.

Caransebeș în 23 Decembrie 1935.

Episcopul diecezan:

† Vasile

CONCURS.

Comitetul parohial ort. rom. din Forotic în baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 6362 din 1915, a treia oară publică concurs pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Ioachim Dabici cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele emolumente:

a) 8 (opt) jugere din locul numit Gârbovăți, 8 (opt) jugere din locul numit Solovan, 4 (patru) jugere din locul numit Dupăculme, 8 (opt) jughere din locul numit Dos lângă hotarul Comoriștei. Acesta tot pământ arabil și 3 (trei) jugere din locul numit Dos livadă (fănațe), 1/2 (jumătate) intravilan din plațul de lângă Alexa Grema.

b) Toate venitele ștolare.

În lipsa de casă parohială alegândul capelan se va îngriji singur de locuință. Viitorul capelan va fi obligat a suporta sacinile publice împreunate cu realitățile cari formează dotația de capelan.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs ajustată cu documentele prescrise Prea Onoratului Oficiu Protopresbiterial ort. rom. din Oravița, iar cu prealabila învoire aceluiaș Oficiu se va prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare — dar nicidecum în ziua alegerii — în sfânta biserică din Forotic, spre a-și arăta dextertatea în oratorie și cântare bisericească.

Din ședința consiliului parohial ținută la Forotic în 28 Iulie 1935.

Ioan Dabiciu

notarul cons. parohial.

Mitrofan Clorei

președintele cons. parohial

3-3

În conțelegere cu mine: *Virgil Musta* protopresh. ort. rom.

Publicațiune de licitație.

În baza devizului și schițelor aprobate de Venerabilul Consiliu Eparhial sub Nr. 3925 E. 1935 ddto 7 August 1935, consiliul parohial din comuna Măguri județul Severin, dă în întreprindere pe calea licitației publice cu oferte închise zidirea Bisericii Ortodoxe române sub acoperiș cu prețul de excludere de Lei 134.000 plus materialul brut după cum arată devizul de spese. Licitația se va ține în sala școlii primare din Măguri în ziua de 26 Ianuarie 1936 ora 12 a. m.

Antreprenorii cari doresc să participe pot vedea devizul planurilor și condițiunile de licitație în fiecare zi la oficiul parohial din comuna Măguri.

Spese de drum și alte cheltuieli nu se acordă.

Antreprenorul care va contracta lucrările are să deponă un vadiu de 10% în bani gata, care se va restitui după colaudare fără dobândă.

Spesele cu contractele și timbrele le suportă antreprenorul.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările acelu antreprenor fără considerație la rezultatul licitației în care va avea mai mare încredere, ori a publica o licitație nouă.

Plata se va face în trei rate proporțional cu construcția.

Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după semnare, iar pentru parohie numai după aprobarea Venerabilului Consiliu eparhial.

Măguri la 22 Decembrie 1935.

Iulian Bălăngianu m. p. **Gheorghe Lazăr** m. p.
președinte. notar.

Inștiințare.*)

Fac de cunoscut tuturor acelor Prea cinștiți preoți, învățători, cântori etc. cari prin zeci de scrisori au cerut dela mine Octoice, și eu nu am avut de unde le da, că astăzi sânt în plăcuta poziție de a le satisface cererile.

Octoiul s'a tipărit în ediția III-a, mult mai îmbogățit ca edițiile premergătoare și cu aprobarea Venerabilului Consiliu eparhial, în editura tipografiei și librăriei diecezane din Caransebeș.

Deci cine are lipsă de Octoih, să se adreseze cu încredere tipografiei și librăriei diecezane din Caransebeș, de unde îl vor căpăta cu prețul de 150 Lei plus spesele poștale, (20 Lei), tipărit și legat frumos cu cruce în față și aurit.

De dorit ar fi ca dintr'o comună să se asocieze mai mulți creștini și să-l procure împreună în câte exemplare doresc și încă cât de îngrabă, căci fiind tipărit numai într'un număr restrâns de exemplare, să nu rămână fără o carte atât de folositoare și practică.

Valeadieni în 8 Ianuarie 1936.

George Cătană

inv. pens.

*) Rog respectuos pe toate revistele și foile noastre, să reproducă această înștiințare.

Tipografia și Librăria Diecezană

Caransebeș

Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Are un mare depozit de hârtie.

Este bogat înzestrată și bine-asortată cu tot felul de cărți școlare, literare și științifice, requisite școlare și de birou.

Legătorie proprie.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

In fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și cultul bisericii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

Librăria Diecezană Caransebeș
cu grosul și cu bucata.